

СТАНОВИЩЕ

от Антоанета Русинова-Христова, професор по професионално направление 3.2. Психология, доктор по психология; Месторабота: департамент „Психология“, Институт за изследване на населението и човека – БАН относно научни трудове за участие в конкурс за академичната длъжност „доцент“, област на висше образование 3.

Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, обявен в Държавен вестник бр. 27 от 2.4.2019 г., с кандидат гл.ас. д-р Пенка Йорданова Христова

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания на НБУ

Изготвеното становище е по отношение на конкурс, обявен за нуждите на департамент „Когнитивна наука и психология“. Документите по конкурса съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ. Кандидатът има общо 260 т. от минимални 170 т. според изискванията на НБУ и има 551,5 т. при минимум 400 т. спрямо минималните национални изисквания за академичната длъжност „доцент“. Т.е. д-р Христова надвишава изискванията за длъжността, за която кандидатства.

II. Изследователска дейност и резултати

Д-р Пенка Христова е предоставила хабилитационен труд „Несъзнаваните аналогии: как съпоставяме релационно сходни неща, без да осъзнаваме това“ с обем 133 стр., публикувана книга от дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“, 5 колективни статии, реферирани в SCOPUS и WoS, 16 статии и доклади, публикувани в нерефирани списания или в редактирани колективни томове и 1 публикувана глава от колективна монография. В справката за индивидуална самооценка по ЗРАСРБ са представени 6 цитирания от публикации, реферирани в световни бази данни, които покриват наукометричните изисквания от 40 цитирания на д-р Христова.

Представените научни трудове разглеждат съзнаваните и несъзнавани процеси при използването на аналогии, като включват анализ на различни типове когнитивни и мисловни процеси, паметови процеси, индивидуални различия, които от своя страна им влияят. Хабилитационният труд е структуриран в 6 глави, има 12 фигури и са цитирани 179 литературни източника, от които 11 самоцитирания. Авторката успешно представя

„красотата на мисленето чрез аналогии“, разкривайки същността на процесите, които протичат при разкриване на структурни сходства. Тя доказва необосноваността да се причисляват аналозиите към групата на процесите от Тип 2. Христова в поредица от трудовете си оспорва откъсването на аналозиите от останалите процеси, които участват в репрезентацията и преноса на знание като лишава аналогията от влиянието на нейния контекст.

Специлно внимание е отделено на релационния прайминг, който е известен с това, че води до по-бързо лексикално решение за двойки думи сред друга двойка от семантично различни думи. Христова представя достатъчно логически аргументи, които демонстрират разликите в подкрепа на ясното разграничаване на двата процеса. Ясно се причислява релационния прайминг към процесите от Тип 1, а аналозиите към процесите от Тип 2.

Представените научни трудове представят фокусиран изследователски интерес от страна на кандидата и съответстват на профила на конкурса. Могат да се очертаят приноси, свързани със спецификата на функциониране на различните когнитивни процеси и репрезентацията на аналоговите репрезентации.

Трябва да се отбележи, че книгата е предназначена за широк кръг от хора. Тя е написана на достъпен език, без от това да страда научността на изложението.

Д-р Христова участва и в национални и международни проекти (FIERST, AFAM, ANALOGY), които са изцяло в сферата ѝ на научен интерес.

III. Учебна и преподавателска дейност

Кандидатът е включен активно във всички етапи на преподавателската дейност – води курсове и упражнения, научно ръководство на магистърски и бакалавърски тези, както и на емпирични разработки. Трябва да получи и висока оценка за съвместната публикационна дейност със студенти.

Преподаваните курсове от д-р Христова са в няколко направления – когнитивна психология, изследователски методи и социална психология. Кандидатката работи със студентите в департамент „Когнитивна наука и психология“ (2 магистърски, 17 бакалавърски тези, 20 емпирични разработки на студентите от бакалавърска програма

по „Психология“). Съвместната публикационна активност със студентите, отразена в показател Г 7 в индивидуалната справка по ЗРАСРБ е впечатляваща, потвърждавайки активната работа на Христова в преподавателската сфера.

IV. Административна и обществена дейност

Пенка Христова притежава сериозен административен опит - директор на Лабораторията по експериментална психология към НБУ, координатор по програма Еразъм+, програмен консултант на департамент „Когнитивна наука и психология“. Активно участва в Зимната школа по когнитивна наука, гост лектор на конференцията на Средноевропейската програма по Когнитивна наука. Член е на Световното дружество по когнитивна наука и на Psychonomic Society.

V. Лични впечатления от кандидата

Не познавам кандидата, но представените материали за конкурса доказват качества на сериозен изследовател и добър преподавател.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

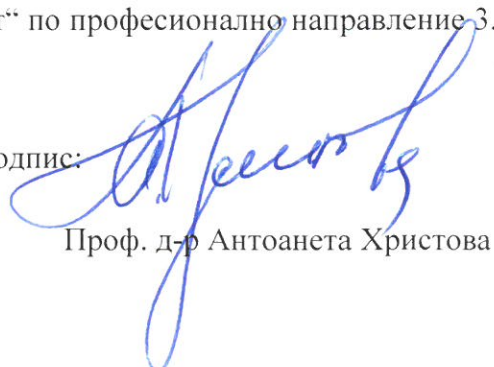
Без критични бележки.

Заклучение

Оценката ми за научноизследователската и преподавателска дейност на д-р Пенка Христова е положителна. Препоръчвам допускане до избор на Академичен съвет за присъждане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.2. Психология.

17.08.2019

Подпис:

Проф. д-р Антоанета Христова